

ติริ ญาดาณาร์ ทุน : การศึกษาไฮเปอร์นิวเคลียสไอแบบเบาด้วยการคำนวณแบบ แอบ
อินิธิโอ (AB INITIO CALCULATIONS OF LIGHT HYPERNUCLEI) อาจารย์ที่ปรึกษา :
ศาสตราจารย์ ดร.ยูเบ็ง แยน, 64 หน้า

คำสำคัญ: ทฤษฎีสถานียังผลโครอล, แบบจำลองไรเปลือก, วิธีการฮาร์มอนิกทรงกลม, ความไม่
แน่นอนของแบบจำลอง, ไฮเปอร์นิวเคลียสไอแบบเปลือกเอส

พลังงานยึดเหนี่ยวสำหรับไฮเปอร์นิวเคลียสไอแบบเปลือกเอส อาทิ ${}^3_{\Lambda}H$, ${}^4_{\Lambda}H$, ${}^4_{\Lambda}He$ และ
ระบบ Λnn ได้ถูกคำนวณภายใต้แบบจำลองไฮเปอร์นิวเคลียสแบบ แอบ อินิธิโอ ชนิดไรเปลือก
ซึ่งประกอบด้วยอันตรกิริยาเหมือนจริงจากทฤษฎีสถานียังผลโครอล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อันตรกิริยา
ระหว่างนิวคลีออน-นิวคลีออนที่เป็นไปได้หลายรูปแบบได้ถูกนำมาพิจารณา เพื่อบ่งชี้ความแม่นยำเชิง
ทฤษฎีของปริมาณไฮเปอร์นิวเคลียสสังเกตได้อันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนเชิงฟิสิกส์นิวเคลียส การ
คำนวณแบบสามวัตถุและแบบสี่วัตถุได้ถูกดำเนินการโดยอาศัยฐานฮาร์มอนิกแบบกวัดแกว่งในระบบ
จาโคบีแบบสัมพันธ์นอกจากนี้ สูตรแก้แบบอินฟราเรดได้ถูกนำมาใช้เพื่อคาดการณ์ผลลัพธ์ในปริภูมิ
แบบจำลองอนันต์โดยอาศัยผลลัพธ์จากแบบจำลองไฮเปอร์นิวเคลียสแบบ อินิธิโอ ชนิดไรเปลือกเป็น
บรรทัดฐาน นอกจากนี้ ปริมาณสังเกตได้ของสถานะกักขังสามารถนำมาใช้ในการปรับวัดเพื่อจำกัด
อันตรกิริยาแบบ YN เพื่อค้นหาเรโซแนนซ์ Λnn ได้ โดยใช้ความไวขนาดเล็กของพลังงานยึดเหนี่ยว
ที่ได้รับการทำนายจนถึงความไม่แน่นอนเชิงฟิสิกส์นิวเคลียสที่ได้ค้นพบเป็นรากฐาน การคำนวณด้วย
แบบจำลองไฮเปอร์นิวเคลียสแบบ แอบอินิธิโอ ชนิดไรเปลือกได้รับการขยายไปยังสถานะต่อเนื่องโดย
ใช้วิธีการเมทริกซ์แบบเจพร้อมด้วยฐานกวัดแกว่งทรงกลม จากการศึกษาพบว่า สถานะกักขัง Λnn
ไม่มีอยู่ แต่ทำนายการมีอยู่ของสถานะเรโซแนนซ์ Λnn ที่พลังงานต่ำ

สาขาวิชาฟิสิกส์
ปีการศึกษา 2564

ลายมือชื่อนักศึกษา Yak
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Yubeng Yen
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม [Signature]
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม gade

THIRI YADANAR HTUN : AB INITIO CALCULATIONS OF LIGHT HYPERNUCLEI.

THESIS ADVISOR : PROF. YUPENG YAN, Ph.D. 64 PP.

Keyword : Chiral Effective Field Theory/ No-core Shell Model/ Hyperspherical Harmonic Formalism/ Model Uncertainties/ S-shell Hypernuclei

We compute the binding energies of the s-shell hypernuclei such as ${}^3_{\Lambda}H$, ${}^4_{\Lambda}H$, ${}^4_{\Lambda}He$ and a Λnn system using the ab initio hypernuclear no-core shell model (NCSM) with realistic interactions derived from chiral effective field theory. In particular, we employ a large family of nucleon–nucleon interactions with the aim to quantify the theoretical precision of predicted hypernuclear observables arising from nuclear-physics uncertainties. The three- and four-body calculations are performed in a relative Jacobi-coordinate harmonic oscillator basis and we implement infrared correction formulas to extrapolate the NCSM results to infinite model space. Based on our finding of small sensitivity of the predicted binding energies to nuclear-physics uncertainties, these bound-state observables can be used in the calibration procedure to constrain the YN interactions. In searching for Λnn resonances, we extend the NCSM calculation to the continuum state by employing the J-matrix formalism using the hyperspherical oscillator basis. The calculations show that no Λnn bound state exists, but predict a low-lying Λnn resonant state.

School of Physics
Academic Year 2021

Student's Signature _____

Advisor's Signature _____

Co-Advisor's Signature _____

Co-Advisor's Signature _____

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี